

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 3Co/112/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8118216203
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 10. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Šofranková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2019:8118216203.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Šofrankovej a členov senátu JUDr. Martina Barana a JUDr. Andreja Radomského v právnej veci žalobcu: M. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. F. XX, XXX XX B., proti žalovanému: Home Credit Slovakia, a. s., so sídlom Teplická 7434/147, 921 22 Piešťany, IČO: 36 234 176, zastúpený Advokátskou kanceláriou GOLIAŠOVÁ GABRIELA s.r.o, pobočka pre doručovanie Teplická 7434/147, 921 22 Piešťany, o určenie, že úver je bezúročný a bezpoplatkov, o odvolaní voči rozsudku Okresného súdu Prešov, č. k. 16Csp/221/2018-51 zo dňa 13. 06. 2019, jednohlasne takto

rozhodol:

I. Z r u š u j e rozsudok a vracia vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa uplatnenou žalobou domáhal určenia, že úver z úverovej zmluvy č. XXXXXXXXXXXX uzavretej medzi stranami sporu dňa XX.XX.XXXX je bezúročný a bez poplatkov, lebo v úverovej zmluve absentuje jej náležitosť uvedená v ust. § 9 ods. 2 písm. l) zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch.

2. Okresný súd Prešov, ako súd prvej inštancie (ďalej len „súd“), rozhodol, cit.:

„I. Súd žalobu zamieta.

II. Žalovaný má voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.“

3. Súd prvej inštancie právne vec posúdil podľa ust. § 1 ods. 2, § 2 písm. a), § 2 písm. b), § 2 písm. d), § 9 ods. 1, § 9 ods. 2, § 11 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch, § 3 ods. 1, § 39, § 52 ods. 1 až 4, § 54 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka.

4. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že pokiaľ ide o napadanú náležitosť zmluvy a to výšku, počet a termíny splátok istiny, tak podľa názoru súdu žiadnym spôsobom výkladu ust. § 9 ods. 2 písm. k) ZoSÚ nemožno dospieť k záveru o nutnosti rozčlenenia splátky, ktorá bola dohodnutá v zmluve, ako celková splátka zahŕňajúca istinu, úrok, prípadne poplatky, že by mala byť v zmluve v rámci danej náležitosti zmluvy rozčlenená na jednotlivé jej zložky. Ak by zákonodarca mal túto snahu, nepochybne by sporné ustanovenie naformuloval tak, aby bolo z neho zjavné, že v zmluve musí byť osobitne uvedená splátka istiny, osobitne splátka úrokov a osobitne splátka poplatkov. Z formulácie citovaného zákonného ustanovenia vyplýva, že dohodnutá mesačná splátka zahŕňa všetky spomínané komponenty. Súd poukázal aj na rozsudok Súdneho dvora EÚ C-42/15 zo dňa 9.11.2016, keď na otázku, či článok 10 ods. 2 písm. i) v spojení s písm. h) smernice 2008/48/ES sa má vykladať tak, že zmluva o úvere nemusí v čase uzavretia obsahovať presné určenie, aká časť jednotlivjej splátky sa použije na splátku istiny a aká jej časť spláca bežné úroky a poplatky, súdny dvor uviedol, že daný článok sa má vykladať

tak, že zmluva o úvere na dobu určitú stanovujúca amortizáciu istiny po sebe nasledujúcimi splátkami nemusí vo forme amortizačnej tabuľky spresňovať, aká časť každej splátky bude započítaná na vrátenie tejto istiny. Tieto ustanovenia podľa Európskeho súdu bránia tomu, aby členský štát stanovil takúto povinnosť vo svojej vnútroštátnej právnej úprave. V odôvodnení rozhodnutia súdny dvor uviedol, že iba na žiadosť spotrebiteľa je veriteľ povinný bezplatne a kedykoľvek odovzdať mu výpis vo forme amortizačnej tabuľky podľa článku 10 ods. 2 písm. i/ a článku 10 ods. 3 smernice. Z toho je teda podľa súdu nepochybné, že zmluva nemusela obsahovať počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov a navyše žalovaná si môže bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy vyžiadať výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky (§ 9 ods. 3 ZoSÚ). Súd taktiež poukázal aj na vyjadrenie Slovenskej republiky vo veci prejudiciálneho konania C - 42/15, kde zástupkyňa uviedla, že znenie zákona o spotrebiteľských úveroch nevyžaduje, aby zmluva o úvere obsahovala presné určenie, aká časť jednotlivých splátok sa použije na splátku istiny a aká jej časť spláca bežné úroky a poplatky. K obdobnému záveru dospel aj Najvyšší súd SR v rozhodnutiach sp. zn. 3Cdo/146/2017, sp. zn. 3Cdo/56/2018 a sp. zn. 4Cdo/211/2017. Vzhľadom na uvedené bol súd toho názoru, že v zmluve rozpis splátok na istinu, úroky a poplatky nemusel byť a postačovalo uvedenie celkovej výšky splátky. Samotný fakt sám osebe, totiž, že splátka nebola rozčlenená na istinu, úroky a poplatky, nespôsobuje to, že úver je bezúročný a bez poplatkov. Uvedené rozčlenenie by nijako neuľahčilo rozhodovanie spotrebiteľa, či bude akceptovať podmienky uvedené v úverovej zmluve, pretože spotrebiteľ, v tomto prípade žalobca mal v zmluve dostatočný počet premenných údajov, aby sa mohol rozhodnúť, či zmluvu akceptuje alebo nie. Ak by bola zmluva nezrozumiteľná, resp. by v nej chýbali iné podstatné náležitosti, vyhlásenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru by mohlo byť dôvodné. Za daného stavu považoval súd za dôvodné konštatovať, že v danom prípade ide o žalobu, ktorej cieľom je dosiahnutie bezúročnosti a vytvorenie zdania, že spotrebiteľ nemal možnosť ani dostatok informácií sa rozhodnúť, či úver akceptuje. Zmluva však obsahovala všetky relevantné náležitosti a obiter dictum súd prvej inštancie zdôraznil, že ani úroková sadzba vo výške 9,73 % ročne nebola neprimeraná, či v rozpore s dobrými mravmi

5. O trovách konania súd rozhodol s poukazom na ust. § 255 ods. 1 a § 255 ods. 2 CSP tak, že úspešný žalovaný voči žalobcovi má nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

6. Proti tomuto rozhodnutiu v zákonom stanovenej lehote podal včas odvolanie žalobca. Navrhol, aby odvolací súd podľa ust. § 388 CSP rozsudok zmenil a rozhodol, že určuje, že zmluva o spotrebiteľskom úvere zo dňa 07.04.2015 uzavretá medzi účastníkmi je bezúročná a bezpoplatková a zároveň aby žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v 100% výške.

7. V odvolaní ďalej uviedol, že súd prvej inštancie v odôvodnení rozsudku v bode 27 v rozpore s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít uviedol, že pokiaľ ide o napadnutú náležitosť zmluvy a to počet, výšku a termíny splátok istiny tak podľa názoru súdu žiadnym spôsobom z výkladu ust. § 9 ods. 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch nemožno dospieť k záveru o nutnosti rozčlenenia splátky, ktorá bola dohodnutá v zmluve, ako celková splátka zahrňujúca istinu, úrok prípadne poplatky. Diametrálne odlišná rozhodovacia činnosť všeobecného súdu o tej istej právnej otázke za rovnakej, alebo analogickej skutkovej situácie pokiaľ ju nemožno objektívne a rozumne odôvodniť je ústavne neudržateľná. Poukázal na rozhodnutie IV. ÚS 209/2010, PL. ÚS 21/2000, PL. ÚS 6/2004 a III. ÚS 328/2005. Aj keď právne závery všeobecných súdov obsiahnuté v ich rozhodnutiach nemajú v právnom poriadku Slovenskej republiky charakter predsedensu, ktorý by ostatných sudcov rozhodujúcich v obdobných veciach zaväzoval rozhodnúť identicky. Napriek tomu protichodné právne závery vyslovené v analogických prípadoch neprispievajú k naplneniu hlavného účelu princípu právnej istoty ani k dôvere v spravodlivé súdne konanie. Taktiež poukázal na rozhodnutie IV. ÚS 49/2006 a III. ÚS 300/2006. V otázke nepriameho účinku smernice v rámci eurokonformného výkladu zákona zaujali právne stanovisko všetky krajské sudy. Dominantná väčšina vyjadrila názor, že smernicu nie je možné vo veci členenia splátok spotrebiteľského úveru na splátky istiny, úrokov a iných poplatkov priznať nepriamy účinok a to vzhľadom na skutočnosť, žeby sa jednalo o výklad contra legem, nakoľko požiadavka zákona je od smernice odlišná, lebo zákonodarca v zákonne zakotvil požiadavku prísnejšiu od požiadavky smernice. Zároveň poukázal na niekoľko rozhodnutí Krajských súdov v Prešove, Trenčíne, Košiciach, Žiline, Nitre a Bratislave. Predmetné judikáty všeobecných súdov teda nie sú a nemôžu byť prekonané ani uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 4Cdo/211/2017 zo dňa 23.04.2018 a cieľ sledovaný smernicou prijatím transpozičných ustanovení je splnený tým, že ust. § 9 ods. 2 písm. l) zákona o spotrebiteľských úveroch zakotvuje nad rámec smernice prísnejšie podmienky, teda nezhoršuje postavenie spotrebiteľa v otázke členenia splátok. Žalobca uvádza, že nepriamy účinok smernice teda eurokomformný výklad

nie je možný. Platí zákaz výkladu contra legem, ale tento ani nie je nutný a to z dôvodu, že vnútroštátne právo plní zásady členenia splátok spotrebiteľského úveru uvedené v smernici ich precizovaním na istinu, úroky a poplatky.

8. K odvolaniu žalobcu sa žalovaný písomne nevyjadril.

9. Krajský súd v Prešove (ďalej len odvolací súd) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok ďalej len „CSP“) v zmysle zásad uvedených v ust. § 470 ods. 1 a 2 CSP, vzhľadom na čas podané odvolanie preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasledujúce CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario) s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozhodnutia oznámil na úradnej tabuli Krajského súdu v Prešove a na jeho webovej stránke najmenej 5 dní vopred a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné.

10. Základnou odvolacou námietkou žalobcu bolo, že v danom prípade sa jedná o diametrálne odlišnú rozhodovacú činnosť všeobecných súdov, v kontexte posudzovania spotrebiteľskej úverovej zmluvy a jej náležitosti v zmysle ust. § 9 zákona o spotrebiteľských úveroch. Zároveň žalobca poukázal na konštantnú judikatúru všeobecných súdov a to Krajských súdov v Prešove, Trenčíne, Košiciach, Žiline, Nitre, Trnave a Bratislave. Rovnako poukázal na skutočnosť, že eurokonformný výklad v danej veci možný nie je a platí zákaz výkladu zákona o spotrebiteľských úveroch contra legem.

11. Súd prvej inštancie konštatoval, že nemožno dospieť k záveru o nutnosti rozčlenenia splátky, ktorá bola dohodnutá v zmluve, ako celková splátka zahŕňajúca istinu, úrok prípadne poplatky. Celková splátka podľa názoru súdu prvej inštancie nemusela byť v zmluve v rámci danej náležitosti zmluvy rozčlenená na jednotlivé jej zložky. Súd prvej inštancie v bode 29 rozhodnutia iba bez ďalšieho konštatoval, že zmluva obsahovala všetky relevantné náležitosti a úroková sadzba vo výške 9,73% ročne nebola neprimeraná, či v rozpore s dobrými mravmi. Súd prvej inštancie svoj záver, že zmluva obsahovala všetky relevantné náležitosti riadne neodôvodnil, pričom ani neuviedol akým spôsobom predmetnú spotrebiteľskú zmluvu preskúmal resp. ktoré jej náležitosti podrobil súdnej kontrole a s akým výsledkom. Rovnako takémuto záveru nepredchádzala žiadna úvaha súdu prvej inštancie uvedená v odôvodnení rozhodnutia. V rámci žalobcom predloženého listinného dôkazu a to zmluvy o spotrebiteľskom úvere - hotovostný úver a revolvingový úver je zrejmé, že spotrebiteľ žiadal o dva úvery. Boli mu poskytnuté dva typy úverov a to tzv. „hotovostný úver“ a „revolvingový úver“. Súd prvej inštancie vôbec nešpecifikoval skutočnosť, že došlo k uzavretiu bezúčelového úveru z celkovou výškou úveru 4 500 Eur, ako aj k revolvingovému úveru, kde výška úverového rámca a kreditného limitu predstavovala výšku 500 Eur. Súd prvej inštancie urobil záver o obsažnosti všetkých relevantných náležitosti zmluvy bez toho, aby podrobne špecifikoval náležitosti pre každú zmluvu samostatne a to hotovostný úver a pre revolvingový úver, ktoré obe boli uzavreté medzi zmluvnými stranami dňa 07.04.2015.

12. Vzhľadom k uvedenému odvolací súd napadnutý rozsudok podľa ust. § 389 ods. 1 písm. c) CSP zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

13. V ďalšom konaní bude povinnosťou súdu prvej inštancie riadne vykonať dokazovanie listinným dôkazom a to zmluvami o spotrebiteľskom úvere - hotovostný úver a revolvingový úver zo dňa 07.04.2015 s tým, že súd prvej inštancie opätovne preskúma ex offo v rámci súdnej kontroly povinné náležitosti oboch zmlúv o spotrebiteľských úveroch v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch. Samostatne časť zmluvy pre hotovostný úver a samotne časť zmluvy pre revolvingový úver. Súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí odcituje zákonné znenie povinných zákonných náležitosti pre hotovostný úver a pre úver revolvingový. V rámci svojho postupu súd prvej inštancie preskúma všetky podstatné a povinné náležitosti pre oba typy úverov v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch pričom pre každý typ úveru skonštatuje, aké sú jeho podstatné a povinné obsahové náležitosti s porovnaním či tieto boli naplnené. V prípade ak naplnené boli, uvedie konkrétne naplnenie podstatných zákonných náležitostí s jednotlivými časťami zmluvy, ktoré zmluvné strany zmluvne očíslovali jednotlivými odsekmi.

14. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania bude rozhodnuté súdom prvej inštancie v rozhodnutí vo veci samej v zmysle ust. § 396 ods. 3 v spojení z ust. § 262 ods. 1, 2 CSP.

15. Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak vec bola vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie súd prvej inštancie viazaný právnym názorom odvolacieho súdu a je povinný dôsledne rešpektovať inštruktívnu časť odôvodnenia odvolacieho súdu.

16. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).